

ROZKAZ Nr.

Kraków, dnia 27 listopada 1918.

L. prez. 539 IV. – Zmiana nazwy Komendy wojskowej w Krakowie.

Polska Komenda wojskowa w Krakowie zostaje przemianowana na »Dowództwo Generalnego Okręgu w Krako-

Dowództwa Generalnyh okręgów istnieja: w Warsza-Wie, Lublinie, Kielcach, Lodzi i Krakowie.

L. prez. 408 II. — Nominacye.

Sztab generalny Naczelnej Komendy armii polskiej w Warszawie zezwala rozporzadzeniem z dnia 21 listopada 1918, L. dz. 773/IX., oficerom mianowanym przez gen. bryg. Roję i pułk. Rydza na noszenie odznak-nowych stopni oficerskich, aż do zasadniczego uregulowania sprawy stopni oficerskich i listy starszeństwa.

Dalsze nominacye nie mają być poczynione.

I. L. 2440.

Przydzielam do Intendantury K. W. w Krakowie, działu ekonomiczno-kontrolnego, w charakterze referentów:

Porucznika Dr. Emila Bi edrzyckiego i chorażego Józefa Zennermanna.

Wyż przydzieleni mają się tam natychmiast zgłosić celem objęcia służby.

O. W. L. 2311 XVII. - Kuryerzy przy K. W.

Jako stałych kuryerów przy K. W. w Krakowie przydzielam poruczników: Feliksa Długoszewskiego, Mikołaja Kosałę Leona Żelaskiego, Zygmunta Kucharskiego i podporucznika Rudolfa Lubaczewskiego.

Tytułem dodatku dziennego przyznaje się oficerom pełniącym służbę 20 koron, zaś podoficerom i żołnierzom 9 koron.

Ad L. prez. 121.

Punkt L. prez. 121 Nr. 8. rozkazu z dnia 12. listopada b. r. prostuje się w ten sposób, że słowo: »rezerwy«, następujące Do słowach: »Przenoszę w stan«, należy zmienić na: »spoczynku«.

L. prez. 317/IV. — Utrata stopnia oficerskiego.

Zenon Michułowicz z 30 p. p., utracił swego czasu przy tym pułku stopień oficerski porucznika. Wymieniony usiłował przed kilku dniami przedstawić się jako poruczńik i

w stopniu tym uzyskać przydział i stanowisko oficerskie, co podaje się do powszechnej wiadomości.

Zenon Michułowicz mieszkał do dnia 20 b. m. w hotelu »City«, skąd się wydalił w niewiadomym kierunku. W razie natrafienia na ślad jego obecnego miejsca pobytu, należy go aresztować i wydać Sadowi wojskowemu w Krakowie.

O. W. L. 2252 V. — Centralne kierownictwo kolejowe.

Rozkazem sztabu generalnego L. 16 a) z dnia 16 listopada b. r. zostało przy sztabie generalnym w Warszawie ustanowione »Centralne kierownictwo kolejowe«.

Tymczasowe prowadzenie tegoż zostało powierzone kapitanowi-inżynierowi Janowi Brzozowskiemu.

L. prez. 96 IV. — Stacya zborna w Nowym Łupkowie.

Ustep rozkazu demobilizacyjnego Nr. 2. dotyczący utworzenia stacyi zbornej w Nowym Łupkowie zmienia się w ten sposób, że 9 stacya zborna dla powracających oficerów i żołnierzy przeniesie swą siedzibę, z Nowego Lupkowa do Nowego Zagórza, gdzie mieć będzie do dyspozycyi baraki.

Stacya spożywcza, znajduje się w miejscu. W Nowym

Lupkowie pozostaje komenda dworca.

Stacya Nowy Zagórz i Łupków – podlegają w zakresie zarządu kolejowego, Komendzie linii kolejowej - Lwów, obecnie w Przemyślu.

Ad O. W. L. 835/V.

Komendanci wszystkich transportów wojskowych, odchodzących z Krakowa lub przybywających do Krakowa (wyjąwszy oddziały asystencyjne), mają się osobiście zameldować w Komendzie wojskowej na dzień przed odejściem, względnie w dniu przybycia.

O. W. L. 1512 III. — Zwolnienie funkcyonaryuszy sądowych.

Ze względu na to, że szczególniej w obecnym czasie reorganizacyi porządku społecznego prawidłowe funkcyonowanie władz bezpieczeństwa publicznego jest pierwszym warunkiem należytego rozwoju, a według pisma Prezydymu Sądu krajowego wyższego w Krakowie, władze sadowe nie są w stanie podołać swemu zadaniu, gdyż znaczna ilość nrzędników sędziowskich, kancelaryjnych, oficyantów, woźnych i sług sądowych pełni jeszcze dotąd służbę wojskową. 1) rozkazuję, aby wszystkie podległe mi komendy (zakłady) pod własną odpowiedzialnością komendantów n atychmiast zwolniły ze służby wojskowej przydzielonych im tych gażystów i żołnierzy w wieku-ponad 23 lat, którzy według zawodu cywilnego są urzędnikami sędziowskimi, prokuratoryj, kancelaryjnemi podurzędnikami, oficyantami, pomocnikami kancelaryjnemi, woźnymi, sługami sądowymi, pomocnikami sług sądowych, dozorcami więźniów i posłańcami i podlegają służbowo Prezydyum Sądu krajowego wyższego w Krakowie. W ten sposób zwolnieni, są obowiązani natychmiast zgłosić się do służby cywilnej u właściwych władz cywilnych; wyłączeni od zwolnienia mogą być tylko ci, którzy pełnią służbę frontową lub do niej są przeznaczeni.

2) Zakazuję wszystkim podwładnym mi komendom przyjmowania do służby wojskowej dobrowolnie zgłaszających się funkcyonaryuszy publicznych, politycznych (sądowych, skarbowych, kolejowych i t. d.), o ile zgłaszający się nie przedłożą formalnego zwolnienia lub zezwolenia przełożonej ich władzy cywilnej na wstąpienie do służby wojskowej. Przyjęci już do wojska, nie mający takiego zwolnienia, mają być natychmiast, ze służby wojskowej zwolnieni.

3). Ponieważ różne komendy przyjmują gażystów zwolnionych dopieroco przez inne komendy, czynię odpowiedzialnymi odnośnych komendantów za to, by przy przyjęciu tych osób zbadano dokładnie, w jakim charakterze przyjęty pełnił dotychczas służbę wojskową i czy nie został już wskutek rozkazu demobilizacyjnego zwolnionym ze służby. Takie zdemobilizowane osoby nie mogą być ponownie przyjmowane w charakierze gażystów, względnie aspirantów gażystów bez wyraźnego zezwolenia tutejszej komendy wojskowej.

O zwolnieniu wymienionych pod 1), 2), 3) funkcyonaryuszów zawiadomią komendy tutejszą Komendę Wojskowa i odnośną przełożoną władzę cywilną zwolnionego.

L. prez. 409. — Urlopy dla powracających z niewoli.

Powracającym z niewoli oficerom i żołnierzom obowiązanym do służby czynnej (roczniki 1883—1900) należy po ich zgłoszeniu się u przynależnych komend udzielić ośmiotygodniowego urlopu za kartą urlopową. Oświadczający gotowość pełnienia natychmiastowej służby nie tracą prawa do tego urlopu w czasie późniejszym. Zawodowym podoficerom (längerdienende U. O.), którzy wrócili z niewoli i zgłaszają się dobrowolnie do dalszego pełnienia służby, pomimo że należą do roczników starszych, urlop ten również się należy.

Wszystkich oficerów i żołnierzy, którzy ukończyli 35 lat i więcej (roczniki 1870—1882) zwolnią odnośne formacyc ze służby czynnej za kartą zwolnienia.

O. W. L. 1287 I. – Zgłaszanie sił fachowych.

Gażyści i żołnierze, którzy byli zajęci przy rysowaniu terenu i powielaniu prac kartograficznych w wojskowym instytucie geograficznym (Militärgeographisches Institut) we Wiedniu, zgłosić się mają bezwłocznie, w Komendzie Wojskowej (oddział I.) w Krakowie.

I. L. 2444. — Wojskowi urzędnicy prowiantowi.

Wszystkie podległe wojskowe komendy, oddziały i zakłady przedłożą bez zwłoki Intendanturze K. W. w Krakowie, wl. Gertrudy 12, z powołaniem się na liczbę niniejszego rozporządzenia, spis wojskowych urzędników prowiantowych (Verpflegsbeamten) z następującymi rubrykami:

- 1) stopień,
- 2) imię i nazwisko,
- 3) stosunek służbowy (zawodowy, zapasowy, pozasłużbowy, posp. ruszenie i t. p.),
  - 4) rok urodzenia,
  - 5) treściwy przebieg służby,
  - () uwaga, w której należy podać, czy dotyczący, o ile, wymienionym formacyom:

nie jest zawodowym i liczy więcej niż 35 lat, gotów jest ochotniczo dalej służyć.

I. L. 1806. — Wykazy oficerów rachunkowych.

Wszystkie formacye zapasowe, ciała wojskowe, oddziały i zakłady wojskowe, położone w obrębie K. W. w Krakowie, które stanowią samoistne ciało rachunkowe, przedłożą natychmiast, najdalej zaś do końca b. m. Intendanturze K. W. w Krakowie, wykazy odnośnie do pozostających w ich stanie oficerów rachunkowych, oraz sił pomocniczych (podoficerów przy kancelaryi rachunkowej) według następującego formularza:

WYKAZ

oficerów rachunkowych i sił pomocniczych w tutejszej kancelaryi rachunkowej w myśl rozporządzenia I. L. 1806 z dnia 20. listopada 1918 r.:

Stopień	lmię i Nazwisko	Rok urodzenia	Przynależność	Data nominacyjna	Oficerowie CZZ	Oficerowie Zolnierze Konie Konie		Czy i które forma- cye przyłączone są pod względem eko- nomadministrac.	Uwaga*)
							1000		

) W uwagach należy nadmienić, odnośnie do podoficerów, czy takowi odbywają lub też odbyli praktykę na oficera rachunkowego, w twierdzącym razie, na jakiej podstawie i jak długo, w końcu podać stopień wykształcenia.

Formacye, które przyłączone są pod względem ekonomiczno-administracyjnym do innych kancelaryj rachunkowych podadzą Intendanturze do powyżej określonego terminu kartą służbową komisyę gospodarczą, do której zostały przyłączone.

Prócz stacyi zbornej dla oficerów nie wolno innym oddziałom przyjmować oficerów rachunkowych bez wyraźnego tutejszego, badź rozkazem ogłoszonego, bądź poszczególnem rozporządzeniem lub kartą służbową wydanego zarządzenia.

Stacya zborna otrzymuje w tym kierunku jeszcze osobne bliższe wskazówki.

O. W. L. 1382 III. — Podoficerowie kancelaryjni i rachunkowi.

Wielu podoficerów, zwłaszcza rachunkowych, zgłasza się w innych formacyach do służby z zamiarem uzyskania bądźto awansu, bądźteż rzekomo korzystniejszych warunków pracy. Opuszczają jednak swe stanowisko, nie oddając zupełnie aktów i nie zdając rachunku ze swych czynności swym następcom; zarządzam przeto, by nie przyjmowano nigdzie podoficerów kanceleryjnych i rachunkowych bez karty odejścia z poprzedniego oddziału, względnie bez porozumienia się z poprzednim komendantem petenta, jeżeli dana komenda znajduje się w obrębie Komendy Wojsk Polskich w Krakowie i Warszawie.

J. Nr. 2046. — Wymiar należytości.

Odnośnie do rozkazu Nr. 10. z 16 listopada b. r., L. prez. 916/11., rozdział 11. wyjaśnia się:

Wszystkim formacyom podlegającym K. W. w Krakowie pależy wypłacać po myśli rozkazu Sekcyi gospodarczej misisterstwa spraw wojskowych w Warszawie z dnia 18. listojada b. r. S. G. Nr. 312, do 30 listopada b. r. dotychczasowe pobory według normy austryackiej.

Od dnia 16 listopada b. r. należy przeto wypłacić niżej

A) Gażystom i chorążym.

1) Dodatek polowy według stopnia posiadanego.

2) Strawne w kwocie 6 K dziennie.

3)Należytości za tytoń lub papierosy w kwocie 2 K 50 hal. dziennie.

4) Żonatym — kwaterowe i sustentacye — o ile ich rodziny należytości tych z odnośnych likwidatur nie otrzymały — co stwierdzić mają pisemnem oświadczeniem — według książki służbowej K—4, II. część, rozdział dziesiąty. O ile pełnią służbę w miejscu stałego swego zamieszkania, nie należy się im ani mieszkanie w naturze, ani też wynagrodzenie za takowe (Vorübergehende Unterkunft).

5) Tym zaś żonatym gażystom i chorążym, którzy nie pobierają kwaterowego dla rodzin, jak i tym żonatym gażystom i chorążym, którzy pełnia służbę po za miejscem swego stałego zamieszkania, oraz bezżennym gażystom i chorążym, należy wypłacać wynagrodzenie za mieszkanie (Vergütung für die vorübergehende Einkwartierung) — o ile nie otrzymają

mieszkania w naturze.

6) Nieżonatym należytość za przechowanie urządzenia (Deponierungs Gebür) według § 56, powyżej wymienionej księgi służbowej.

7) Dodatku na wyekwipowanie nie należy wypłacać na razie aż do ogłoszenia w rozkazie K. W. w Krakowie.

B) Podoficerom i żołnierzom.

1) Żołd według rzeczywistego stopnia.

2) Dodatek polowy według książki służbowej K-4, II. część, §: 37.

3) Wynagrodzenie za wyżywieni 6 K dziennie, przyczem regułą jest, że wyżywienie to ma nastąpić w naturze. Wyżywienie to obejmuje:

ad a). O ile cała porcya chleba (700 g) nie zostanie wydaną w naturze, należy wypłacić za mniej wydaną ilość chlebaba odpowiednia kwoto w storuku do 72 hal

baba odpowiednia kwotę w stosunku do 72 hal.

ad e). Kwotę przypadającą na napoje, można za zgodą żołnierzy użyć na polepszenie wiktu; w przeciwnym razie takową wypłacić.

ad 4). Kwaterowe i sustentacye dla zawodowych podoficerów (Längerdienende Unteroffiziere) należy wypłacać według książki służbowej K—4, II. część, § 81 i 83 — o ile ci podoficerowie nie mają mieszkania w naturze lub ich rodziny nie otrzymały tych należytości z odnośnych likwidatur.

- C). Na wyżywienie chorych w szpitalach przyznaje się 6 K dziennie i 20 hal. dodatku jako ryczałt dzienny na osobę. Wyżywienie ma nastąpić w naturze według ordynacyi lekarza, przyczem nie należy zaliczać chorym żołnierzom dodatku na polepszenie strawnego w kwocie 4 K dziennie.
- D). Wymienione w rozkazie Nr. 8, z dnia 12 listopada b. r., L. prez. 350/III. 4 K dziennie, tworzą dodatek na polepszenie strawnego, który należy wypłacać obok dotychczasowego żołdu od dnia wyznaczonego pojedyńczym formacyom szczegółowymi rozkazami.
- E). Dodatek pogotowia dla żołnierzy komend asystencyjnych rozkaz K. W. Nr. 9. z d. 13 listopada b. r., Ast. 170) w kwocie 5 K dziennie należy się obok żołdu i dodatku na polepszenie strawnego, w kwocie 4 K dziennie tylko tym żołnierzom, którzy pełnia służbę asystencyjna i tylko za dni pełnienia tejże.

Przy poborze tego dodatku nie należy się dodatek polowy.

F). Osoby należące do milicyj, jako nie należące do formacyj wojskowych, nie otrzymują na rachunek skarbu wojskowego ani należytości w pieniądzach, ani też pożywienia w naturze.

I. L. 1746. — Pobory chorych w szpitalach.

Chorzy podoficerowie i żołnierze, pozozstający w szpitalach, pobierają aż do wydania dalszych zarządzeń zwykły żołd swego stopnia według norm austryackich i dodatek polowy 20 hal. dziennie.

Dodatek na polepszenie strawnego w kwocie 4 korony

dziennie tym osobom się nie należy.

I. L. 1801. Jeńcy Ukraińscy.

Jeńcom ukraińskim należy się aż do dalszego zarządzenia tylko strawa w naturze.

Na jej zakupno przyznaje się na każdego oficera 4 korony 07 halerzy, zaś dla podoficera i żołnierza 3 korony 63 halerze dziennie.

Ad I. L. 219., rozkazu Nr. 10.

Punkt I. L. 219. rozkazu Nr. 10, z 16 listopada 1918., »Dodatkowe należytości (Gebühre)« uzupełnia się jak następuie:

W punkcie 3 »podawać« zamiast »dodawać«, dalej zaś:

2) Kartofli 1000 g.

3) Ryżu 140 g,

4) Krup 140 g.

5) Fasoli 140 g,

6) Potrawę mączną,

7) Jarzyny świeżej 900 g.

ad 2) Kartofle należy czerpać z przepisanej dotąd należności 12 kg na głowę miesięcznie.

ad 3, 4, 5). Ryż, krupy i fasole należy zamawiać miesięcznie, podając przypuszczalną ilość ludzi do wyżywienia (Verpflegsstand) w Intendanturze Komendy wojsk., a na podstawie przekazania (Anweisung) tejże Intendantury pobierać w przynależnym wojskowym magazynie prowiantowym. W razie braku ryżu, krup lub fasoli będą magazyny wydawać w tejsamej ilości grys kukurydziany, mąkę kukurydzianą, kaszę, pęcak, mąkę kuchenną i t. p.

ad 6) Potrawę mączną przyrządzać należy raz w tyg. z należnej mąki kuchennej 40 g na głowę dziennie, co czyni tygodniowo 280 g, która to ilość ma służyć do przygotowania zaprażki (Einbreu) i raz w tygodniu potrawy mącznej.

O. W. L. 2599 XVII.

Punkt I. 1446, »Wypłata dodatków« rozkazu L. 13 z dnia 23 XI 1918, prostuje się w ten sposób, że wiersz: »dodatek drożyźniany dla oficerów w kwocie 10 kor. dziennie«, zmienić należy na »dodatek drożyźniany dla oficerów w kwocie 20 koron, zaś dla żołnierzy w kwocie 10 koron dziennie«. Punkt I. L. 1446. »Dodatek drożyźniany« należy skreślić.

O. W. L. 2743/XVII.

Punkt I. L. 1428 »Wypłata żołdu« rozkazu Nr. 13 z 23 listopada 1918 r., prostuje się w ten sposób, że w miejsce wyrazu »żołdu« w nagłówku i przy końcu drugiego wiersza, umieścić należy »dodatku na polepszenie strawnego«.

Drugie zdanie brzmi: »Wypłatę dodatku na polenszenie strawnego należy uskuteczniać z dołu«.

I. L. 2241. — Przydziały sort oficerskich.

1) Przydział wszelkich sort oficerskich wstrzymuje się z dniem dzisiejszym aż do dnia 30 listopada b. r. włącznie.

Newe przepisy regulujące pobór tych sort na podstawie książeczek poborowych« zostaną do tego czasu wydane.

2) Drukarnia sporządzi 5000 książeczek poborowych na sorty oficerski wedle następującego szematu:

Strona 1.

Książeczka poborowa.

do odpłatnego poboru przedmiotów oficerskiego umundurowania w oficerskich warsztatach wojskowych.

Uprawnienie do poboru:

całorocznie: 1 czapka,

1 bluzka,

2 pary spodni,

1 para trzewików,

3 garnitury bielizny (koszula, kalesony,

chusteczka, skarpetki).

dwurocznie: 1 płaszcz,

l para kamaszy skórzanych.

kwartalnie: 1 para podeszew z obcasami.

Strona 2 i następne parzyste.

THE PARTY STREET	Liczba przekazu	Nazwa zapotrzebowania

Strona 3 i następne nieparzyste.

Dzień zamówienia	Dzień dostawy	Ce		U w a g i i pieczątka wydającego
		К	h	magazynu umundurowania

I. L. 1838. — Fachowi robotnicy.

Do pełnego uruchomienia wojskowych warsztatów umundurowania potrzebną jest pilnie większa ilość krawców, szewców, rymarzy, siodlarzy, garbarzy, powroźników, ślusa-

rzy, murarzy, stolarzy i t. d.

Wszystkie oddziały i zakłady, które mają w swojej ewidencyi wspomnianych łachowców, doniosą o tem w naj-krótszym czasie Intendanturze K. W. Kraków, ul. Gertrudy 1. 12. podając ogólnie ilość w każdem dziale wyszkolonych robotnikůw, ich dotychczasowe zajęcie w oddziele, jakoteż możliwość zastępstwa przez inne siły. O wszelkich zmianach w tejże ewidencyi należy donieść natychmiast; przydział postawionych do dyspozycyi robotników zarządzi Intendantura. Wykazy negatywne odpadają. Wszelkie zatajenie prawdziwych szczegółów jest szkodliwe dla sprawnego działania warsztatów i z tego względu stanowczo niepożądane.

I. L. 1937. — Inwentarze.

Wszystkie formacye i zakłady wojskowe w okregu tutejszej komendy mają odwrotnie przedłożyć Intendanturze E. K. pod osobistą odpowiedzialnością dotyczącego dowódcy dokładnie wypełniony wykaz zwierząt i przyborów gospodarczych, a więc ilość koni wierzchowych, pociągowych, źrebiąt, wołów, bawołów, mułów, osłów, krów, cielat, świń, prosiąt, baranów, jagniąt, kóz, kur, gęsi, kaczek, indyków, pantarek, psów etc. etc. -- następnie automobilów osobowych i ciężarowych (siła, marka), autocyklów, rowerów, wozów osobowych (jakość), ciężarowych, wreszcie naczyń i przyborów gospodarczych. W uwadze należy nadmienić, w jakim stanie znajdują się tak zwierzęta, jak i pojedyńcze przybory gospodarcze.

Kasv.

Wszystkie formacye i zakłady wojskowe w okregu tutejszej komendy, mają odwrotnie przedłożyć Intendanturze E. K. wykaz (także negatywny) kas pieniężnych z opisaniem tychże i środków zabezpieczających od kradzieży i włamania, tudzież podać nazwiska i rangi odpowiedzialnych za zarachowanie i przerachowanie pieniędzy rachunkozdawców.

W razie zmian tych osób należy o tem i o prawidłowem oddania kasy natyelimiast zawiadomić Intendanturę E. K.

O. W. L. 1097/V. — Służba kolejowa.

Stosownie do prośby Komendy linij kolejowych w Krakowie zarządza się:

1. Dyrekcya kolei w Krakowie może przyjmować do służby kolejowej:

a) zawodowych kolejowców, którzy służyli w c. i k.

armii, a teraz wracają z wojska do domu, b) niekolejarzy rzemieślników (profesyonistów) celem

zwolnienia profesyonistów wojskowych (obcokrojowców), przydzielonych do służby w warsztatach kolejowych.

II. Rzemieślnicy (szewcy) pracujący w kolejowych warsztatach szewskich nie mają obowiazku zgłaszania się w myśl rozkazu mobilizacyjnego.

L. prez. 1467 V. — Rozmowy międzymiastowe.

Jedna z wojskowych komend powiatowych wydała polecenie chwilowego zastanowienia prywatnych rozmów telefonicznych międzymiastowych.

Zarządzenie to zostało cofniete; rozmowy tego rodzaju są dopuszczone, jednakowoż celem uniknięcia nadużyć powinny być kontrolowane przez organa pocztowo-telegrafi-

W Krakowie, jako stacyi węzłowej, są do tego celu przeznaczone specyalne organa kontrolne.

Celem uniknięcia nieporozumień na przyszłość należy przed zarządzeniem przerwy w sieci telefonicjnej odnieść się do Komendy Wojsk w Krakowie, która w porozumieniu z Polską Komisyą Likwidacyjną wyda odpowiednie zarządzenia.

O. W. L. 1389/V. — Samochody.

Wszelkie automobile byłej armii austryackiej, następnie części automobilowe, gumy, materyały i t. d., które zostały odebrane, znalezione, albo też stoją bez właściciela i bez użytku, należy natychmiast pod asystencyą przesłać do zapasowego korpusu automobilowego, Kraków, Dąbie-Piaski.

Nie odesłanie, względnie zatajenie, uważane będzie za chęć przywłaszczenia.

O. W. L. 1585/V. - Oznaczenie samochodów.

Automobile wojskowe będą w następujący sposób oznaczone:

Po obu stronach karoseryi orzeł polski biały na czerwonej tarczy.

Odpowiednie szablony i farby są przygotowane w war-

sztacie zapasowego korpusu samochodowego.

Automobile przydzielone do poszczególnych komend w Krakowie, należy celem umieszczenia tych znaków jak najszybciej przesłać do zapasowego korpusu samochodowego.

I. L. 2041. – Rewizye podróżnych.

W porozumieniu z P. K. L. zakazuje się komendom dworców, lub jakimkolwiek innym formacyom wojskowym przeprowadzania rewizyj osób podróżujących, ich pakunków, a to w poszukiwaniu za niedozwolonymi do wywozu artykułami spożywczymi, albowiem do tych czynności są powołane wyłącznie organa kontrolne P. K. L. stojące pod ściśle unormowanymi przepisami tejże komisyi.

Przy rewizyi osób wojskowych mają komendy dworców, lub inne dotyczące formacye dostarczyć tym organom odpowiedniej pomocy i asystencyi, a to odnośnie do rewizyi oficerów — oficera, zaś co do innych — potrzebną ilość żołnierzy stosownie do porozumienia się z naczelnikiem organów kontrolnych. Przydziału tych artykułów dla pojedyńczych stowarzyszeń spożywczych dokonują w imieniu P. K. L. dotyczące urzędy powiatowe, które również maja jedyne prawo orzekania co do ewentualnego zajęcia tych artykułów, uznania ich za przepadłe, lub co do zwrotu.

Wojskowe stowarzyszenia spożywcze i szpitale będa równomiernie z innymi obdzielane tymi artykułami, za które należy natychmiast uiścić wykazaną wartość w gotówce we-

dług cen maksymalnych.

L. prez. 370 IX. Zakaz rekwirowania rzeczy sanitaryuszkom.

Ze strony urzędu dla spraw zagranicznych państwa niemiecko-austryackiego doniesiono, iż sanitaryuszkom powracającym z pola zabiera się na dworcach kolejowych, rzeczy, będące ich prywatną własnością.

Ponieważ takie postępowanie z osobami pod osłoną Czerwonego Krzyża pozostającymi sprzeciwia się zasadom konwencyi genewskiej, rozkazuję komendantom dworców kolejowych oraz wszystkim czynnikom powołanym do utrzymania ładu i porządku, by zapobiegały tym nadużyciom i pociągały niestosujących się do powyższego rozkazu do surowej odpowiedzialności.

O. W. L. 2310. - Środki techniczne.

Celem zestawienia wszelkich narzędzi technicznych i materyałów budowlanych, oraz środków komunikacyjnych, znajdujących się w całym okręgu Komendy Wojskowej w Krakowie, zarządza się, by wszelkie podległe dowództwa, oddziały, magazyny i dworce bezzwłocznie z pominięciem drogi służbowej, najdalej zaś do 5. grudnia b. r. nadesłały odnośne wykazy wprost do Komendy Wojsk w Krakowie, oddział 7.

Do powyżej wymienionych środków technicznych należa:

- a) wszelkie narzędzia techniczne (do robót ziemnych, kamiennych, stolarskich, ślusarskich i t. d.), oraz wszelkie aparaty i instrumenty,
- b) wszelkie materyały budowlane (drewniane i żelazne) i materyały wybuchowe,
- c) wszelkie środki komunikacyjne (automobile, latawce, obozy, środki komunikacyj wodnej).

Zaznacza się, że środki te pozostaną nadal w dotychczasowych miejscach, a zarządzenie to ma na celu jedynie dokładne poinformowanie tut. Komendy o ich stanie.

Za ścisłe wykonanie tego zarządzenia i dotrzymanie terminu sa odpowiedzialni komendanci przedkładających oddziałów.

O. W. L. 2337 IX. Służba lekarzy wojsk. w powiatach.

Ponieważ z powodu braku lekarzy wojskowych służba lekarska przy oddziałach powiatowych komend wojskowych nie może być powierzoną lekarzom wojskowym, przeto poleca się komendom powiatowym zorganizować służbę lekarską przez przyjęcie, na mocy umowy, miejscowych lekarzy cywilnych.

Jako płacę dzienną ustanawia s. 30 koron dziennie. W miejscowościach, w których stoją załogi w sile batalionu, należy urządzić prowizorycznie »izbę chorych«. Komendy powiatowe przedłożą do 5 grudnia b. r. sprawozdanie o urządzeniu służby lekarskiej w powiecie; pisemne umowy zawarte z lekarzami przeszlą celem zatwierdzenia do Komendy Generalnej w Krakowie.

O. W. L. 1992 IX. - Lekarze zawodowi.

Wszystkie komendzie wojskowej w Krakowie podlegające władze, komendy, oddziały i zakłady wojskowe mają najpóźniej do końca listopada b. r. przedłożyć wykaz lekarzy zawodowych czynnych i dawnych zawodowych aktywowanych podczas wojny według niżej podanego wzoru:

Komenda, szpital i t. p.

	The same of the same	
	Uwaga	
əid	o sinsadczenie c zała w sławsta słaczog jennyso	
służ-	əinəədo	
Stanowisko służ- bowe	ujom sezopod	
Stan	przed wojną	
Committee of the Committee of	llość efektywna służby	
	Wyznanie owoboren	
	lmię i nazwisko	
zień (iyos	Ranga (rok, miesiąc, d ostatniej nomina	
(	Stopień (szarża	
-0M	Zawodowy czy lub dawniej zar dowy akływow	
ьчо	Liczba porządk	

O. W. L. 2137 IX. — Szpitale i zakłady sanitarne.

Zwijanie istniejących szpitali i zakładów sanitarnych należy wyłącznie do kompetencyi Komendy wojskowej, do której należy odnieść się z odpowiedniem wnioskiem. Okręgi wojskowe w Cieszynie i Przemyślu maja bezwłocznie przedłożyć wnioski celem zniesienia pojedyńczych szpitali, przyczem zwraca się uwagę, że zakłady sanitarne leżące na głównych liniach kolejowych, oraz szpitale barakowe nie mogą być zwinięte, dopóki odpływ chorych i rannych z pola walki nie będzie przeprowadzony.

I. L. 2044. — Materyały opatrunkowe, lekarstwa i t. d.

Wszystkie wojskowe zakłady sanitarne i formacye uzupełniające w obrębie K. W. w Krakowie, mają najdalej do dnia 10. grudnia b. r. przedłożyć tutejszej K. W. wykazy wszelkich zapasów materyałów opatrunkowych, lekarstw i Molowych przyrządów sanitarnych, znajdujących się tamże w dniu 25. listopada b. r.

Poszczególnych komendantów czynię osobiście odpowiedzialnymi za staranne i dokładne sporządzenie wykazu i bezwarunkowe dotrzymanie terminu naznaczonego do prze-

dłożenia

O. W. L. 1644 V. — Zarządzenia weterynaryjne.

Pielęgnacya koni.

Wszystkim komendom, mającym w swym stanie konie, nakazuje się najsurowiej dokładne pouczenie dozorców koni, jak odbywać się winno pielęgnowanie i czyszczenie tychże.

Przedewszystkiem należy czyścić konie bardzo sumiennie i dokładnie.

Do wyćwiczenia niewyszkolonych ludzi, należy wedle możności przeznaczyć sumiennych podoficerów, którzy służyli w konnicy, albo byli do tejże przydzieleni i są z opieką koni obeznani.

Równocześnie należy podoficerów tych wyznaczyć jako organa dozorujące.

Należy ściśle przestrzegać, żeby konie po powrocie ze służby do stajni, natychmiast dobrze na sucho wytarto.

Zgięcia stawu pęcinowego nigdy nie wycierać słomą, lecz po wymyciu kopyt wytrzeć czystemi szmatami na sucho, przez co zapobiega się tworzeniu się grudy.

Kopyta myć dopiero po należytem ochłodzeniu koni, to znaczy mniej więcej w godzinę po powrocie do stajni.

Dla uniknięcia świerzbu, którego zarazki łatwo się przenoszą, używać do czyszczenia numerowanych przyborów (szczotek, ścierek, zgrzebeł) dla każdego konia z osobna. Materyały te można pobierać w myśl Rozkazu K. W. Nr. 11 O. W. L. 680 V.

Do czyszczenia koni, oznaczyć pewną stałą godzinę. Konie o ile możności czyścić na dworze w miejscu chronionem od wiatru, przez co również zapobiega się szerzeniu się świerzbu.

O ile konie z braku innego odpowiedniego miejsca muszą być czyszczone w stajni, należy brud zebrany ze zgrzebła, strzepywać na mokrą deszczułkę, umieszczoną nie na stanowisku konia, ale w przejściu stajni; brud z deseczki spalić lub w jakiś inny sposób unieszkodliwić.

Do czyszczenia nosa (nosacizny) i odbytu, należy dla każdego konia mieć dwie osobne ścierki (to znaczy jedną do czyszczenia nosa, a drugą do czyszczenia odbytu).

Ścierek tych nie zamieniać!

Pojenie koni.

Konie poić cztery do pięciu razy dziennie. Wodę używaną do pojenia koni czerpać ze studni lub wodociągu; w zimie zaś poić wodą odstałą, którą najmniej godzinę przed pojeniem należy przygotować.

W wypadkach, gdzie przygotowanie odstałej wody jest niemożliwem, należy do wody zimnej dodać nieco w dy gorącej tak, aby woda była odpowiednią do pojenia.

Koń potrzebuje 30 do 50 litrów, a nawet i więcej wody dziennie.

Zgrzane konie tylko wtedy poić, jeżeli natychmiast po pojeniu będą użyte do pracy, w przeciwnym razie należy z pojeniem zaczekać, aż konie odpowiednio się ochłodzą.

Ażeby zapobiedz zbyt łapczywemu piciu koni zgrzanych, należy pojenie przerywać, lub też na wodę rzucić trochę siana albo słomy, przez co koń musi wodę pomału chlipać.

Przemęczone konie, które nie chcą przyjmować pokarnu, należy przed podaniem tegoż trochę napoić, następnie karmić.

Przy karmieniu należy najpierw podawać owies, następnie siano.

Dopiero po nakarmieniu koni sianem, nigdy zaś po nakarmieniu owsem, ma się konie do syta napoić. Między jednem karmieniem a następnem, należy również od czasu do czasu konie poić.

Karmienie koni.

Dla dobrego trawienia karmy, którą się koniom podaje 3 razy dziennie, dodawać do porcyi owsa dostateczną ilość zwilżonej sieczki, zmieszanej z owsem. Byłoby wskazanem, ażeby paszę (karmę) przeznaczoną koniom na cały "dzień, w następujący sposób dzielić:

1/4 całości owsa i siana rano, 1/4 w południe i 2/4 wieczorem. Jak długo pogoda pozwala, zużytkowywać pastwiska. Dla lepszego zaś trawienia, zostawić konie po karmie do dwóch godzin w spokoju, o ile służba na to pozwala.

Wizytacya koni.

Wizytacye koni należy odbywać przynajmniej raz w tygodniu, możliwie we czwartki, w obecności komendanta lub jego zastępcy, jak również w obecności weterynarza lub majstra-podkuwacza.

Przy wizytacyach zwracać uwagę na opiekę i utrzymanie koni, na choroby zakaźne, jakoteż i dobry stan podkucja

W razie skonstatowania choroby zakaźnej, należy natychmiast zastosować wszelkie możliwe środki ochronne wedle dawnych austryackich przepisów (Vorschriften über das Pferdewesen C—7 II Teil und besondere Veterinärvorschriften), przyczem miejscowy organ weterynaryjny jest odpowiedzialny za dokładne i odpowiednie ich zastosowanie.

Obowiązek zgłoszenia i donosienia.

Obowiązek zgłoszenia i doniesienia o wszelkich zarazach zwierzęcych pozostaje w dotychczasowych rozmiarach, przyczem odpada obowiązek donoszenia najwyższym instancyom i akademii weterynaryjnej w Wiedniu.

Wszelkie dotychćzas do tych instancyj robione doniesienia o zarazach zwierzęcych, należy, aż do wydania odpowiednich rozporządzeń przy wybuchu nosacizny, wąglika (influenza pectoralis), zarazy piersiowej, zarazy piucnej i księgosuszu telegraficznie donosić Komendzie Wojskowej w Krakowie, oddział V.

Przedkładanie zgłoszeń weterynaryjnych.

Wszystkie oddziały, zakłady i t. d. z wyjątkiem szpitali końskich prześlą odnośnie do wyniku wizytacyi koni wykaz według następującego wzoru Komendzie Wojskowej w Krakowie, oddział V. (referat weterynaryjny) co sobotę.

Oddział, etc.

Weterynarz.

Sprawozdanie o odbytych wizytacyach koni.

	1 rch koni				iczb.		ycyi					zaraze s	Wy- padki			
 Oddział, etc.	Dzień przeglądu	Ilość koni	Liczba przeglądniętych	Bardzo dobre	Dobre	Złe	Potrzebujące odpo- czynku	Stan kucia	Bardzo parszywych	Podleczonych	Mało parszywych	Podejrzanych o	Świerze	Stare	Uwaga	

Miejscowość, data.

Podpis komendanta.

Wykaz zaraz zwierzęcych.

1-szego i 15-tego dnia każdego miesiąca przedłoży weterynarz pułkowy wykaz zarażonych zwierząt do Komendy Wojskowej w Krakowie, oddział V według następującego wzoru.

Oddział, etc.

Weterynarz. (imię, nazwisko stopień).

Wykaz

zaraz zwierzęcych (nowo stwierdzone wypadki).

,,,	Oddział, etc.	Chore	Chore na świerzb	Influenza kataralna	Zaraza piersiowa	Zotzy	Wąglik	Zaraza stadnicza	Wścieklizna	Pryszczyca	Zaraza pfucna	Księgosusz

Miejscowość, data.

Podpis komendanta.

Nadsylanie wyników próby ocznej

Co do wszystkich prób maleinizowania ocznego, podiętych według przepisów: »Besondere Veterinärvorschriften für den Bereich im Felde« — należy przesłać wynik Komendzie Wojsk w Krakowie (oddział V.), według następującego wzoru Oddział, etc.

Wynik próby ocznej.

Liczba prze- glądu oraz	W	ykon	ane	Os	sądzo	ne		11		
Komisya po- borowa, albo jakiekolwiek oznaczenie konia	dzień	godzina ci e płota		dzień	dzień godzina ciepłota		Wynik	Uwaga (próba skórna)		
			1			3				
200				-		1				
	1.		1				123			

Miejscowość, data.

Podpis weterynarza.

Wykaz zapasów maleiny.

Wszyskie oddziały i formacye podległe krakowskiej Komendzie wojskowej mają do 30. b. m. zameldować tejże Komendzie (oddział V.) zapas maleiny i równocześnie podać dla ilu koni tenże jeszcze wystarczy.

Wykaz weterynarzy i majstrów podkuwaczy.

Każdy oddział, formacya etc. do których przydzielony jest personal weterynaryjny i majstrów podkuwaczy, ma według następującego wzoru zrobić wykaz i przedłożyć go 30-go każdego miesiąca Komendzie wojskowej oddział V. w Krakowie.

Oddział, etc.

Wykaz

weterynarzy i majstrów podkuwaczy, przydzielonych do oddziałów wojskowych itd.

	Stopień i data miano- wania	Stosunek służbowy (czynny, rezerwa i t. d.)	lmię i nazwisko	Rok poboru	Przynależna komenda	Obecny przydział	Liczba rozkazu na pod- stawie którego przy- dzielony	Stopień uzdolnienia do służby wojskowej	Liczba ukończonych półroczy	Potrzebny czy niepo- rzebny	Uwaga
ì	1	2	3	4	5	6	7	- 8	9	10	11
and the second											

Miejscowość, data.

Podpis.

W przedziałce 9-tej należy u chorążych weterynaryjnych podać liczbę półroczy i akademię weterynaryjną, w której je ukończyli, zaś u majstrów podkuwaczy podać, czy ukończyli dwuletni, ośmnastomiesięczny, trzy- lub dwumiesięczny kurs podkuwaczy.

Zgłoszenie ruchomych laboratoryów weterynaryjnych.

Pułki i oddziały, przy których znajdują się ruchome polowe laboratorya weterynaryjne do badania krwi koni, podejrzanych o nosacizne, oraz personal obznajomiozy z temi czynnościami, mają zgłosić do dnia 28 bm. obecność tychże, Komendzie Wojsk oddział V. w Krakowie.

I. L. 1927. – Zbiór ziemiaków.

Znachodzą się jeszcze niewykopane ziemniaki w polu, zwłaszcza na większych obszarach dworskich. Zarządzam przeto, by wszystkie wojskowe Komendy stacyjne, w których obwodzie znajdują się niewykopane ziemniaki, zarządziły bezzwłocznie zebranie tychże w porozumieniu z właścicielem z uwzględnieniem interesów skarbu państwa. W tym celu dostawią Komendy stacyjne wszystkich wolnych od służby i stojących do dyspozycyi ludzi ewentualnie ludność cywilną. Zebrane ziemniaki rozdzieli odnośna komenda stacyjna wedle zapotrzebowania między podległe oddziały za zapłatą i na rachunek przyznanego kontyngentu.

Kładzie się nacisk na to, że sprawa jest ważna i bardzo

pilna.

O. W. L. 1692 IX. - Poszukiwanie.

Formacya, zakład lub szpital wojskowy, który prowadzi w swoim stanie porucznika-audytora Dr. Alfreda Utitz, ma natychmiast o tem donieść tutejszej Komendzie wojskowej z odwołaniem się na powyższą liczbę zarządzenia.

O. W. L. 1917/III. — Umorzenie legitymacyi.

Siła pomocnicza żeńska, zajęta w służbie łącznikowej Komisyi zażaleń, zgubiła legitymacyę Nr. 3, wystawioną na imię Tekli Kozłowej przez powyższą komisyę w dniu 15 listopada b. r. Legitymacyę tę uznaję się niniejszem za nieważnä.

O. W. L. 2580/XVII.

Punkt O. W. L. 1683. rozkazu Nr. 13. z dnia 23. listopada 1918 r., prostuje się, zmieniając liczbę punktu z O. W. L. 1683 na O. W. L. 1083.

Inż. Gołogórski, m. p., gen dyw.

Phonon Cig

